

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON:

Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lõike 1, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 130 lõike 6 punkti 1 alusel teeb Transpordiamet **Hiiumaa Vallavalitsusele**, registrikoodiga 77000424 täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikel teedel: nr 3710006 Hiiu tänaval (899-923 m vasakul pool teed), nr 3710025 Liiva tänaval (275 m vasakul pool teed), nr 3710033 Metsa tänaval (1130-1140 m vasakul ja paremal pool teed), nr 3710037 Nõmme tänaval (5-33 m paremal pool teed), nr 3710042 Pikk tänaval (562-579 m vasakul pool teed), nr 3710054 Tiigi tänaval (760-830 m paremal pool teed) ja nr 3710063 Valli tänaval (36-44 m ja 177 m paremal pool teed) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ § 6 lg 1 p 4 nõuete rikkumine. Selleks eemaldada nähtavust piiravad puude oksad ja võsa tee muldkeha nõlvadelt, külgkraavidest ja liiklusruumist;
2. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikel teedel: nr 3710033 Metsa tänaval (406 m vasakul pool), nr 3710037 Nõmme tänaval (74 m vasakul pool, 98 m vasakul pool, 131 m paremal pool, ja 394-458 m vasakul/paremal pool), nr 3710042 Pikk tänaval (941 m paremal pool), nr 3710047 Rookopli tänaval (106-112 m parema pool), nr 3710049 Sadama tänaval (360-780 m paremal ja vasakul pool) ja nr 3710054 Tiigi tänaval (58 m teljel, 400 m vasakul pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ Lisa 3 nõuete rikkumine (sõidutee katte osas). Selleks parandada tänavate teekatete augud ja praod;
3. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikel teedel: nr 3710042 Pikk tänaval (910-960 m paremal pool) ja nr 3710054 Tiigi tänaval (707-741 m paremal pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ Lisa 3 nõuete rikkumine (heakorratööde osas). Selleks niita rohi teepeenardel ja teega külgneval alalt;
4. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikel teedel: nr 3710054 Tiigi tänaval (366 m vasakul pool) ja nr 3710063 Valli tänaval (663 m paremal pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ Lisa 3 nõuete rikkumine (sõidutee peenra osas). Selleks täita ja tihendada tugipeenart;
5. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikel teel: nr 3710042 Pikk tänaval (466 m vasakul pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ § 31 lg 2 truubi nõuete rikkumine. Selleks kõrvaldada truubi kohal peenras olev läbivajumine ja kindlustada truubi ots;

6. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikul teel: nr 3710054 Tiigi tänaval (49 m paremal ja vasakul pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ § 31 lg 2 truubi nõuete rikkumine. Selleks kõrvaldada truubi kohal peenardes olevad läbivajumised ja puhastada truubialune veekogu säng okstest;
7. Lõpetada Hiiumaa vallas, kohalikul teel: nr 3710049 Sadama tänaval (390 m paremal ja vasakul pool) Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ § 31 lg 2 truubi nõuete ja Lisa 10 kergliiklustee nõuete rikkumised. Selleks kõrvaldada truubi kohal teekattes olevad läbivajumised, asendada binokkeltruubi (kõnnitee alused) lagunenu sambad ja kaldakindlustused, tähistada liiklusohutlikud käsipuude otsad, parandada truubi kohal oleva kõnnitee teekate (parandades augud ja praod ning likvideerides kõnnitee teekatte ebatasasused;
8. Määrata ettekirjutuse punktide 1.- 6. täitmise tähtajaks **30.09.2022** ja ettekirjutuse punkti 7. täitmise tähtajaks **17.10.2022**.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib korrakaitseorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Kohustuse täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär juriidilisele isikule 450 000 eurot.

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrab Transpordiamet EhS § 133 alusel sunniraha kogusummas 10 000 eurot, milline jaguneb järgnevalt:

1. Hiiu tänavalt (899-923 m vasakul pool teed), Liiva tänavalt (275 m vasakul pool teed), Metsa tänavalt (1130-1140 m vasakul ja paremal pool teed), Nõmme tänavalt (5-33 m paremal pool teed), Pikalt tänavalt (562-579 m vasakul pool teed), Tiigi tänavalt (760-830 m paremal pool teed) ja Valli tänavalt (36-44 m ja 177 m paremal pool teed) nähtavust piiravate puude okste ja võsa tee muldkeha nõlvadelt, külgkraavidest ja liiklusruumist eemaldamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 1) – **sunniraha 800 eurot**;
2. Metsa tänaval (406 m vasakul pool), nr 3710037 Nõmme tänaval (74 m vasakul pool, 98 m vasakul pool, 131 m paremal pool, ja 394-458 m vasakul/paremal pool), nr 3710042 Pikk tänaval (941 m paremal pool), nr 3710047 Rookopli tänaval (106-112 m paremal pool), nr 3710049 Sadama tänaval (360-780 m paremal ja vasakul pool) ja nr 3710054 Tiigi tänaval (58 m teljel, 400 m vasakul pool) teekatte aukude ja pragude parandamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 2) – **sunniraha 2200 eurot**;
3. Pikk tänav (910-960 m paremal pool) ja Tiigi tänav (707-741 m paremal pool) äärest rohu niitmata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 3) – **sunniraha 400 eurot**;
4. Tiigi tänaval (366 m vasakul pool) ja Valli tänaval (663 m paremal pool) tugipeenra täitmata ja tihendamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 4) – **sunniraha 600 eurot**;
5. Pikk tänaval (466 m vasakul pool) truubi otsa kindlustuse taastamata jätmise ja truubi kohal peenras oleva läbivajumise kõrvaldamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 5) – **sunniraha 500 eurot**;
6. Tiigi tänaval (49 m paremal ja vasakul pool) truubi kohal peenardes olevate läbivajumise kõrvaldamata jätmise ja truubi juurest veekogu sängi puhastamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 6) – **sunniraha 500 eurot**;
7. Sadama tänaval (390 m paremal ja vasakul pool) truubi kohal teekattes olevad läbivajumiste kõrvaldamata jätmise, kergliiklustee aluste kaldakindlustuste ja sammaste asendamata jätmise, truubi kohal asuvate käsipuude otste tähistamata jätmise ja truubi kohal oleva kõnnitee teekatte parandamata jätmise eest (ettekirjutuse punkt 7) – **sunniraha 5000 eurot**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtajaks, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

Asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 11 lg 1 kohaselt, kui adressaat hoiatuses ettenähtud tähtaja jooksul ei täida talle ettekirjutusega pandud kohustust, mis ei ole temaga lahutamatult seotud, võib pädev haldusorgan selle adressaadi kulul täita ise või korraldada selle täitmise kolmanda isiku poolt.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Ettekirjutuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Transpordiametisse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Kaebuse esitamine ei peata ettekirjutuse täitmist ega sunnivahendi rakendamist, kui kohus ei otsusta teisiti.

1. Asjaolud

- 1.1. Lähtudes ohuprognoosist ja juhindudes EhS § 130 lg 6 p 1 alustas 25.07.2022 Transpordiamet riikliku järelevahtemenetluse Hiiumaa valla kohalike teede, Kärkla linna tänavate, seisundinõuete vastavuse kontrollimiseks. Menetluse alustamisest teavitas Transpordiamet Hiiumaa Vallavalitsust samal päeval kirjalikult (Transpordiameti 25.07.2022 kiri nr 4-1/22/859-1).
- 1.2. 02.08.2022 kontrollis Transpordiamet Kärkla linna tänavate vastavust tee seisundinõuetele (edaspidi TSN). Tuvastatud mittevastavused pildistati ja fikseeriti järelevalve vaatluse ja mõõtmise protokollis nr 4-1/22/869-1.
- 1.3. 03.08.2022 teavitas Transpordiamet Hiiumaa vallavanemat Hergo Tasujat e-posti teel Kärkla linnas, Sadama tänaval asuva binokkeltruubi liiklusohutlikust seisukorrast ja edastas seda kajastavad fotod.
- 1.4. 03.08.2022 edastas Transpordiamet Hiiumaa Vallavalitsusele Kärkla linna tänavate kontrollimise kohta vormistatud protokolli (sh fotodega mittevastavuste kohta) ja palus kiiremas korras kõrvaldada fikseeritud puudused (s.t. tee seisundinõuetele mittevastavused). Kirjas teavitas Transpordiamet, et TSN § 6 lg 2 kohaselt viib teeomanik viivitusega üldistele seisundinõuetele vastavusse. Transpordiamet võimaldas Hiiumaa Vallavalitsusel enne haldusakti koostamist esitada omapoolseid arvamusi/vastuväiteid ning palus Hiiumaa Vallavalitsusel hiljemalt 02.09.2022 teatada puuduste kõrvaldamistest või nende kõrvaldamisteks rakendatud meetmetest (Transpordiameti 03.08.2022 kiri nr 4-1/22/870-1). Samuti palus Transpordiamet edastada teeomanikul koos vastuskirjaga fotod, millel kajastuks puuduste kõrvaldamised.
- 1.5. 05.09.2022 tuletas Transpordiamet Hiiumaa Vallavalitsusele (e-kiri vallavanem Hergo Tasujale) meelde arvamuse ja vastuväidete esitamise tähtaega.
- 1.6. 05.09.2022 teatas Hiiumaa vallavanem Hergo Tasuja Transpordiametile, et teed on Hiiumaal osavalla hallata, hiljuti vahetus Kärkla osavallavanem ja vastuskiri jõuab Transpordiametile esimesel võimalusel.
- 1.7. 12.09.2022 seisuga ei ole Hiiumaa Vallavalitsus Kärkla linna tänavate seisundinõuete kontrollimise kohta arvamust avaldanud ega esitanud vastuväiteid. Samuti ei ole Hiiumaa Vallavalitsus teavitanud Transpordiametit puuduste kõrvaldamistest või nende kõrvaldamist takistavatest asjaoludest.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Ehitusseadustiku (EhS) § 130 lg 6 p 1 järgi teostab Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.2. Avalikult kasutatava tee seisundinõuded on reguleeritud Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määrusega nr 92 „Tee seisundinõuded“ (edaspidi TSN). TSN § 2 lg 2 järgi peab tee seisund vastama vähemalt määrusega kehtestatud tasemele. TSN § 2 lg 1 sätestab, et seisundinõuete täitmine on kohustuslik kõigile määruse reguleerimisalasse jäävate teede omanikele või omaniku ülesandeid täitvatele isikutele.

Kärdla linna tänavad (sh kontrollitud Hiiu tänav, Liiva tänav, Metsa tänav, Nõmme tänav, Pikk tänav, Rookopli tänav, Sadama tänav, Tiigi tänav, Uus tänav ja Valli tänav) on teeregistri andmetel avalikult kasutatavad teed, mille omaniku ülesandeid täidab Hiiumaa Vallavalitsus. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 6 lg 1 loetleb kohaliku omavalitsusüksuse kohustuslikud ülesanded. Nimetatud ülesannete hulka kuulub ka valla teede korrashoiuga tegelemine juhul kui see ei ole antud seadusega kellegi teise täita. Antud juhul sellist erisust ei tulene. Seega on Hiiumaa Vallavalitsuse kohustus tagada Hiiumaa valla kohalikel teedel seisundinõuete täitmine sh ka Kärdla linna tänavatel.
- 2.3. 02.08.2022 tuvastatud mittevastavuste näol oli tegemist tee üldistele seisundinõuetele mittevastavustega. TSN § 6 lg 1 sätestab üldised seisundinõuded. Nimetatud lõike punkti punkti 4 kohaselt peab olema muldkeha nõlvadelt ja külgkraavidest eemaldatud nähtavust piiravad võsa, puud või nende oksad (p 4). TSN § 6 lg 2 kohaselt viib tee omanik viivitusega tee üldistele seisundinõuetele vastavusse. Sõna „viivitusega“ all tuleb mõista esimesel võimalusel. Esimene võimalus tee nõuetele vastavusele viimiseks avanes Hiiumaa Vallavalitsusel puuduste teada saamise järgselt, antud juhul järelevalve protokollis saamisest st alates 03.08.2022. Hiiumaa Vallavalitsus ei ole avaldanud arvamust ega teatanud vajalike teehoiutööde teostamisest 40 päeva jooksul. Seega on Hiiumaa Vallavalitsus viivitanud ja mitte täitnud piisava hoolsusega oma TSN § 6 lg 2 tulenevat teemaniku kohustust. Samuti ei ole Hiiumaa Vallavalitsus teavitanud puuduste kõrvaldamisel esinevaid takistusi.
- 2.4. EhS § 97 lg 1 kohaselt tuleb hoida teed korras viisil, et need vastaksid nõuetele ja oleksid tagatud tingimused ohutuks liiklemiseks. Tee seisundinõuded on kehtestatud EhS § 97 lg 2 alusel ja on suunatud eeskätt liiklusohutuse tagamisele avalikult kasutataval teel. Tee püsivuse tagamiseks esitavad nõuded on suunatud samuti lõppeesmärgina liiklusohutuse tagamisele. TSN § 6 lg 1 nimetatud üldised seisundinõuded sätestavad esmased, minimaalsed nõuded, milliste tagamine peaks olema teemaniku esmane kohustus. Seega lasub antud juhul vastutus Hiiumaa valla kohalikel teedel nõuetele vastavuse tagamisel Hiiumaa Vallavalitsusel (kui teemanikul).
- 2.5. Kattega teedele esitavad nõuded on toodud TSN Lisa 3. Nende hulgas sisalduvad nõuded sõidutee teekatte, sõidutee peenarde ja heakorratööde osas. TSN Lisa 2 määratleb nõutava seisunditaseme kattega tänavatele. Nimetatust tuleneb, et tänavatel kehtivad vähemalt kattega tee 2. seisundinõuded. TSN Lisa 3 kohaselt ei ole lubatud 2. seisunditasemega kattega teel teekatte auke ja pragusid peale 15. juunit. Seega ei vastanud Kärdla tänavad, kus ilmnesid teekatte augud ja praod TSN Lisa 3 nõuetele. Samuti ei vasta nõuetele tänav, mille katte ja tugipeenra kõrguste erinevus on suurem kui 5 cm. Teekatte augud ja lubatust suurem katte ja tugipeenarde erinevused võivad põhjustada kahju liiklejatele ning põhjustada liiklusohutlikke olukordi kui liiklejad püüavad kahju tekkimist vältida. Seega on vajalik teekatte parandamine ja vajaduse ilmnemisel tugipeenarde täitmine.

- 2.6. Nähtavust piiravad oksad ja võsa piiravad sõidukijuhi vaatevälja. Seda nii kül- kui ka piki nähtavuse osas. Juhi nähtavuse piiramisega kaasneb oht, et sõiduki juht näeb/märkab teeolusid ja võimalikke takistusi (sh teele jooksvad metsaloomad) hilinemisega ja ta ei jõua vastavalt oludele reageerida. Selle tagajärjel võib juhtuda liiklusõnnetus. Seega on oluline ja vajalik tee muldelt, külgkraavidest ja liiklusruumist võsa ja puude okste eemaldamine. Liiklusruumis olvate puude oksad võivad tekitada kahjustusi sõidukitele ja kehavigastusi jalgratturitele.
- 2.7. TSN Lisa 3 on toodud heakorratöödele esitavad nõuded. Nimetatud nõuete kohaselt on suurim lubatud rohu kõrgus tänaväärseel haljasalal 20 cm. Kärkla linnas Pikal tänav ja Tiigi tänav äärsetel haljasaladel oli osadel lõikudel teepeenrad niitmata, mistõttu kasvas seal ligemale 1m kõrgune hein. Nii kõrge taimestik piirab liiklejate nähtavust, mis toimib analoogselt nähtavust piirava võsaga. Lisaks liiklusohule võib niitmata jäetud alal kasvama puittaimestik, mis omakorda võib negatiivselt mõjuda ka tänav katte püsimisele. Seega on oluline niita tänaväärseid haljasalasid ja teepeenraid.
- 2.8. Truubile esitatavad nõuded on toodud TSN § 31 lg 2. Nimetatud on minimaalsed nõuded, mille kohaselt ei tohiks olla truubi kohal teekattes auke ja läbivajumisi ning peab olema tagatud vool truubis. Kärkla linna tänavate kontrollimisel tuvastati, et Tiigi, Sadama ja Pika tänaval asuvatel truupidel nimetatud nõudeid ei olnud täidetud. Nimetatud truubi nõuded on eeskätt suunatud tee säilimisele ja ohutusele veekogu ületamisel. Sadama tänav truubil tuvastati liiklusohhtlikud läbivajumised, mis otseselt viitavad truubi ohtlikkusele ja kandvõime vähenemisele. Arvestada tuleb ka asjaoludega, et nimetatud truupi ületab bussiliiklus ja truupi ületab ka bussijaama suunduvad jalakäijad. Jalakäijate tee olukord on ohtlik ja vajab kiiret tegutsemist nii kaldakindlustuse ja sammaste uuendamise, kergliiklustee teekatte uuendamise kui ka ohtlike käsipuude otste tähistamise või asendamise osas. Sadama tänav truupi ületavate jalakäijate tee osa ei vasta TSN Lisa 10 toodud kergliiklustee nõuetele (lubatust suuremad ebatasasused, augud ja tühimikud teekattes). Nimetatu võib põhjustada jalakäijatele kehavigastusi. Olles teadlik Sadama tänav binokkeltruubi halvast seisundist ei ole Hiiumaa Vallavalitsus vabatahtlikult võtnud tarvitusele meetmeid ohu likvideerimiseks või liiklejate ohutuse tagamiseks.
- 2.9. KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. Teehoiu korraldamine kohalikel teedel on kohaliku omavalitsuse igapäevane ülesanne. Seega ei ole tegemist teedel seisundinõuete tagamise näol ootamatu ja erakordse ülesandega, mis õigustaks vajalike teehoiutööde tegemiste viivitusi. Käesoleval juhul on ettekirjutuse koostamine Hiiumaa Vallavalitsusele vajalik, otstarbekas ja mõõdukas kuna puudub mõni teine sama tõhus, vähem riivavam meede eesmärgi saavutamiseks.

Ettekirjutuse koostaja:

(allkirjastatud digitaalselt)

Teet Sepp

järelevalvespetsialist

ehituse ja veonduse järelevalve osakonna ehituse ja teenuste järelevalve üksus

5150745 Teet.Sepp@transpordiamet.ee